

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ Factors influencing Recidivism Drug Abuse among Probationers in Kalasin Province

อมรเทพ ภูริชนพิทักษ์

สัญญา เคนาภูมิ

กักติ โพธิ์สิงห์

นักศึกษาปริญญาโท ร.ป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Amorntep Purichonpituk

Sanya Kenaphoom

Phakdee Phosing

M.P.A. Student (Public Administration), Rajabhat Mahasarakham University

Lecturer of Political Science and Public Administration, Rajabhat Mahasarakham University

Lecturer of Political Science and Public Administration, Rajabhat Mahasarakham University

E-mail : amorntep.aun@gmail.com

วันที่รับบทความ: 30 กรกฎาคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ 17 กันยายน 2567; วันที่ตอบรับบทความ: 18 กันยายน 2567

Received: July 30, 2024; Revised: September 17, 2024; Accepted: September 18, 2024

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ และ (3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกันการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ถูกคุมความประพฤติที่ศาลพิพากษาให้คุมความประพฤติในคดียาเสพติด ในสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 184 คน โดยการใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า (1) ระดับการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า (2) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำคดี เกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคล ($\beta = .290$) ปัจจัยด้านฤทธิ์ของยาเสพติด ($\beta = .270$) และปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ($\beta = .164$) สามารถร่วมกันทำนาย ได้ร้อยละ 46.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอันตรายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด รวมถึงการเสริมสร้างการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ในระดับโรงเรียนและหน่วยงานสาธารณสุขเรื่องยาเสพติดซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดในสังคม การสนับสนุนจากครอบครัวและชุมชนมีบทบาทสำคัญในการลดปัญหาที่ เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในสังคม การสร้างนโยบายและกฎระเบียบที่เข้มงวดเพื่อควบคุมการผลิต นำเข้า และ จำหน่ายยาเสพติด รวมถึงการออกกฎหมายและการดำเนินการทางกฎหมายยาเสพติด การเสริมสร้างระบบ บริการการปรึกษาและการรักษาที่ให้คำปรึกษาและการรักษาที่เหมาะสมสำหรับผู้ติดยาเสพติด การเสริมสร้าง โครงสร้างระบบบำบัดและการฟื้นฟูที่มีการรักษาอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การกระทำผิดซ้ำ; ผู้ถูกคุมความประพฤติ; ยาเสพติด

Abstract

This research aims to (1) study the level of recidivism involving drug abuse among offenders under supervision in Kalasin Province, (2) investigate the factors influencing recidivism involving drug abuse among probationers in Kalasin Province, and (3) propose recommendations for preventing recidivism involving drug abuse among probationers in Kalasin Province. The sample group consists of 184 probationers ordered by the court to undergo supervision for drug-related offenses at the Kalasin Provincial Probation Office. The research utilized Taro Yamane's formula as well as statistical tools including percentages, means, frequencies, standard deviations, and multiple regression analysis.

The research findings indicate that (1) the level of recidivism involving drug abuse among probationers in Kalasin Province is moderate. Upon further examination, (2) factors influencing recidivism include personal factors ($\beta = .290$), drug potency ($\beta = .270$), and socio-environmental factors ($\beta = .164$) which collectively predict 46.80% of the variance significantly at the .05 level. Additionally, and (3) recommendations for preventing recidivism involving drug abuse among probationers include raising awareness about the dangers of drug abuse, enhancing drug education in schools and public health agencies, which are crucial factors in preventing and addressing drug-related issues in society. Family and community support play pivotal roles in reducing drug-related problems in society. Strengthening policies and regulations to control the production, import, and distribution of drugs, as well as law enforcement and legal measures to improve drug control, are essential. Moreover, bolstering counseling and treatment services tailored to drug users' needs and establishing effective rehabilitation and recovery systems are crucial for successful intervention.

Keywords: Recidivism; probationers; Drug Abuse

บทนำ

ปัญหาสารเสพติดเป็นปัญหาสำคัญส่งผลกระทบอย่างกว้างขวาง ทั้งต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้เสพ โดยไปทำลายประสาทสมอง จิตใจเสื่อม ซึมเศร้า กังวล เลื่อนลอย เป็นโรคจิตจากพิษยา ทำให้เสียบุคลิกภาพ ขาดความสนใจตนเอง ขาดสติสัมปชัญญะ ร่างกายซูบซีด อ่อนเพลีย พิษยาทำลายอวัยวะ ให้เสื่อมลง เป็นบ่อเกิดของปัญหาครอบครัว อันมาจากการขาดความรับผิดชอบต่อครอบครัว เสียทรัพย์สินของเสีย มาเสียและรักษาตัว ขยายไปสู่ปัญหาสังคม เป็นภัยอันตรายต่อผู้อื่นและชุมชน จากการไปก่ออาชญากรรม ลักขโมย ฉกชิงวิ่งราว และส่งผลเสียต่อส่วนรวมและประเทศชาติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และความมั่นคงของประเทศรัฐบาลจึงกำหนดให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นวาระแห่งชาติที่ทุกภาคส่วนต้องมีส่วนร่วม ทั้งด้านการป้องกัน การปราบปราม บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยา รวมถึงป้องกันการเสพติดซ้ำ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน (United nations office on drugs and crime: UNODC, 2022)

จากสถานการณ์ยาเสพติดโลก ข้อมูลรายงาน World Drug Report 2022 ของสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ พบว่า ในปี 2563 มีจำนวนประชากรกว่า 284 ล้านคนจากทั่วโลก ในช่วงอายุ 15-64 ปี ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีการใช้สารเสพติด ซึ่งเทียบได้กับจำนวน 1 ในทุก ๆ 18 คน จากช่วงอายุดังกล่าว อีกทั้งยังพบว่าจำนวนผู้ใช้ยาเสพติดเพิ่มมากขึ้นถึง 26% เมื่อเทียบกับสิบปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ ข้อมูลรายงานดังกล่าว ยังพบว่า กัญชาเป็นยาเสพติดที่ถูกใช้มากที่สุดในโลก โดยในปี 2563 มีจำนวนผู้ใช้กว่า 209 ล้านคน ซึ่งคิดเป็น 4% ของจำนวนประชากรโลกโดยจากรายงานรายงานของสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime : UNODC) ประจำปี ค.ศ. 2022 ระบุพื้นที่ปลูกฝิ่นทั่วโลกมีแนวโน้ม ลดลง แต่ด้วยเทคโนโลยีการผลิตช่วยเพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่ได้มาก ขณะที่ยาเสพติดสังเคราะห์ที่เป็นอนุพันธ์ ของแอมเฟตามีน (Amphetamine) และเมทแอมเฟตามีน (Methamphetamine) เป็นปัญหาที่ทั่วโลกต่างให้ความสำคัญเนื่องจากแพร่ขยายไปในหลายภูมิภาค อีกทั้งเครือข่ายผู้ผลิตยาเสพติดได้ปรับเปลี่ยนไปใช้สารตั้งต้นสารเคมีที่ถูกควบคุมทางกฎหมายระหว่างประเทศน้อยกว่ามาทดแทน นอกจากนี้ภายหลังจากการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID- 19) การค้ายาเสพติดได้กลับมารุนแรง และการลักลอบขนส่งยาเสพติดระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นในทุกรูปแบบ (United nations office on drugs and crime: UNODC, 2022)

สถานการณ์ยาเสพติดภายในประเทศไทย สถานการณ์การลักลอบนำเข้ายาเสพติดยังคงรุนแรงของกลางที่จับยึดได้มีปริมาณสูง ยาเสพติดจำนวนมากถูกลักลอบ ลำเลียงเข้ามาตามแนวชายแดนของไทย ทั้งพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันตก โดยเฉพาะชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยที่ติดกับประเทศลาวที่พบการลักลอบนำเข้ายาเสพติดมากขึ้น แม้ว่าสถิติจำนวนคดีลักลอบนำเข้ายาเสพติดในห้วง 5 ปี ที่ผ่านมาจะมีจำนวนลดลง แต่ปริมาณของกลางที่จับยึด ได้กลับสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

โดยเฉพาะยาบ้า (Methamphetamine) และไอซ์ (Ice) แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงรูปแบบวิธีการ ลักลอบนำเข้าของกลุ่มขบวนการค้ายาเสพติด ที่เพิ่มปริมาณการลักลอบนำเข้าต่อครั้งมากขึ้น ประเทศไทยยังพบการลักลอบนำเข้ายาเสพติดจากภูมิภาคอื่น ๆ ของโลก นอกจากปัญหาการลักลอบนำเข้ายาเสพติดจากแหล่งผลิตในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำแล้วยังพบการลักลอบนำเข้ายาเสพติดจากภูมิภาคอื่น ๆ ของโลก ที่สำคัญได้แก่การลักลอบนำเข้าโคเคนของกลุ่ม แอฟริกันตะวันตกจากทวีปอเมริกาใต้ ผ่านทางอากาศยานต่าง ๆ และผ่านทางชายแดนทางบก และการลักลอบ นำเข้าเอ็กซ์ตาซี (ยาอี) (Ecstasy) ผ่านทางพัสดุไปรษณีย์ระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น มีประเทศต้นทางส่วนใหญ่มาจากทวีปยุโรป โดยประเทศที่สำคัญ ได้แก่ ประเทศเยอรมนี โปรตุเกส ฝรั่งเศส เบลเยียม และเนเธอร์แลนด์ อิทธิพลของเครือข่ายยาเสพติดในพื้นที่ชายแดนยังคงเข้มแข็งอิทธิพลของเครือข่ายยาเสพติดในพื้นที่ชายแดนยังคงเข้มแข็ง ปัญหาการค้ายาเสพติด ในพื้นที่ชายแดนยังคงมีโครงสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งนอกเหนือไปจากปัจจัยด้านภูมิศาสตร์ที่อยู่ใกล้กับแหล่งผลิต ยาเสพติดขนาดใหญ่แล้ว สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากสภาพความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชน กลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ชายแดน ทั้งการขาดรายได้ที่มั่นคง ไม่มีที่ดินทำกิน ขาดโอกาสและองค์ความรู้ในการ ประกอบอาชีพ ไม่สามารถเข้าถึงการศึกษาและบริการของภาครัฐได้ จึงถูกชักจูงเข้าสู่วงจรการค้า และการลักลอบลำเลียงยาเสพติดเข้าสู่ประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2566)

การแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศไทยยังคงไม่ลดระดับความรุนแรงลง อันเป็นผลมาจากการขยายตัวของการผลิตยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำในช่วงหลายปีที่ผ่านมา การค้ายาเสพติดยังมีการลักลอบนำยาเสพติดจำนวนมากเข้ามายังประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ยาเสพติดในประเทศได้มากขึ้น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีสถิติการจับกุมคดียาเสพติดสูงถึง 341,137 คดี เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ที่มีจำนวน 208,066 คดี คิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 64 ในห้วง ระยะเวลา 5 ปี โดยยาเสพติดที่จับกุมได้มากที่สุด คือ ยาบ้า (Methamphetamine) และไอซ์ (Ice) อุปสงค์สูงขึ้นตามการขับเคลื่อนของอุปทานยาเสพติด และการแก้ไขปัญหามั้ไม่ครบ วงจรส่งผลให้เกิดพฤติกรรมเสพยาซ้ำจากปริมาณยาเสพติดที่มีการลักลอบนำเข้าเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ยาเสพติด กระจายไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2566)

การติดยาเสพติดเสพยาซ้ำเหมือนกับโรคเรื้อรังอื่น ๆ หรือโรคทางจิตเวช ซึ่งมีโอกาสกลับไปเสพยาซ้ำได้สูง ส่วนใหญ่ผู้ติดยาเสพติดจะกลับไปเสพยาซ้ำภายใน 1 ปีแรกพบว่าอัตราการกลับไปเสพยาซ้ำอยู่ระหว่างร้อยละ 80 ถึง 95 ภายหลังการถอนพิษยา มีอัตราการกลับไปเสพยาซ้ำของผู้ติดยาเสพติดในเดือนที่ 1 ประมาณร้อยละ 54.57 อัตราการกลับไปเสพยาซ้ำภายใน 1 ถึง 3 เดือนคิดเป็นร้อยละ 31.76 ในขณะที่ร้อยละ 93.31 พบอัตราการกลับไปเสพยาซ้ำภายใน 6 เดือนแรกและร้อยละ 96.68 ภายในปีที่ 1 และในประเทศไทยพบว่าอัตราการกลับไปเสพยาซ้ำสูงถึงร้อยละ 70-90 (วิโรจน์ วีรชัย, ปัญจรัตน์ สว่าง และ ธนุรช ทิพวงษ์, 2553) จากสถิติพบว่า ผู้ป่วยที่ผ่านการดูแลรักษา ยังคงมีอัตราการการกลับไปเสพยาซ้ำสูง ผู้ติดยาเสพติดที่ไม่ได้รับการบำบัดรักษา มีความ

เสี่ยงต่อกลับไปเสพติดซ้ำมากขึ้น ซึ่งการกลับไปเสพติดซ้ำเป็นปัญหาที่สำคัญที่นักบำบัดจะต้องคำนึงถึงในการแก้ไข ปัญหา

การกระทำความผิดคดียาเสพติดซ้ำและจำนวนคดียาเสพติดไหลทะลักเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมเพิ่มสูงขึ้นทุกปีส่งผลให้จำนวนนักโทษล้นคุกนำไปสู่แรงกดดันในเชิงนโยบายด้านยาเสพติดทั้งในแง่ของความปลอดภัย ที่จะบัญญัติกฎหมายออกมาใช้บังคับและการพัฒนาศาสตร์และกลยุทธในการแก้ปัญหาดังกล่าว ปี 2564 สถิติจำนวนผู้ต้องหาคดียาเสพติดจำนวน 132,675 คน เป็นผู้ต้องหาที่มีการกระทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติดมากกว่า 1 ครั้ง จำนวน 6,034 คน ปี 2564 พบคดีการจับกุมสูงสุดในพื้นที่ภาค 9 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นข้อหาเสพติดและครอบครองเพื่อ จำหน่ายยาบ้า (Methamphetamine) รองลงมาในพื้นที่ภาค 4 แต่เมื่อพิจารณาถึงคดีการจับกุมที่มีปริมาณของกลางจำนวนมาก อาทิ ยาบ้า (Methamphetamine) พบมากในพื้นที่ภาค 5 (จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ และแพร่) รองลงมาคือ ภาค 4 (จังหวัดหนองคาย บึงกาฬ และเลย) เฮโรอีน (Ecstasy) พบมากในพื้นที่ ภาค 4 (จังหวัดนครพนม บึงกาฬ และมุกดาหาร) รองลงมาคือ ภาค 5 (จังหวัดแพร่ เชียงใหม่ และเชียงราย) ไอซ์ (Ice) พบมากในพื้นที่ ภาค 4 (จังหวัดหนองคาย บึงกาฬ และกาฬสินธุ์) รองลงมาคือ ภาค 9 (จังหวัดสงขลา ปัตตานี และนราธิวาส) กัญชาแห้ง พบมากในพื้นที่ ภาค 4 (จังหวัดนครพนม มุกดาหาร และขอนแก่น) รองลงมาคือ ภาค 1 (จังหวัดสระบุรี นนทบุรี และสมุทรปราการ) ตามลำดับจากฐานข้อมูลสถิติคดีควบคุมและสอดส่อง ของกรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ในรูปแบบ จำแนกตามฐานความผิดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 - 2563 พบว่า สถิติคดีส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 50 เป็นคดีที่มีฐานความผิดเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย (กรมคุมประพฤติ, 2564) สอดคล้องกับบรรณ ภัทร จันทรแดง, 2560) ได้วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาเสพติดในปัจจุบัน แนวโน้มสถานการณ์ยาเสพติด ประกอบด้วย การลักลอบผลิตยาเสพติด ซึ่งประเทศที่มีการผลิตยาเสพติด ได้แก่ ประเทศเมียนมาร์ ประเทศลาว ประเทศกัมพูชา ด้านพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย ยังคงมีการลักลอบปลูกฝิ่น ซึ่งมีแนวโน้มทรงตัว การเพิ่มขึ้น หรือลดลงของพื้นที่ปลูกในแต่ละปีมีไม่มากนักสามารถควบคุมปัญหาได้ ส่วนด้านพื้นที่ทั่วไป การลักลอบปลูกกัญชาและพืชกระท่อมยังมีการกระจายตัวไปในทุกภูมิภาคของประเทศ 6 เมื่อมีการปราบปรามจับกุมและสกัดกั้นอย่างเข้มงวด องค์การการผลิตยาเสพติด จะพัฒนาตัวเองและกระบวนการสังเคราะห์ทางเคมี ให้มีความซับซ้อนมากขึ้น มีความพยายามแสวงหาเคมีภัณฑ์ ชนิดใหม่ๆ พัฒนาการในกระบวนการสังเคราะห์ทางเคมีทำให้ศักยภาพในการผลิตยาเสพติดสูงขึ้นตามไปด้วย การลักลอบนำเข้ายาเสพติดทางบกนั้น ประเทศไทยมีพื้นที่ชายแดนทางบกติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านเป็นระยะทางยาวมาก ปัจจัยด้านสภาพภูมิประเทศจึงยังคงเอื้ออำนวยต่อการลักลอบนำเข้ายาเสพติดอยู่ พื้นที่นำเข้าหลัก (เกินกว่าร้อยละ 80) ยังคงเป็นพื้นที่ชายแดนภาคเหนือ การลักลอบนำเข้ายาเสพติดทางน้ำ ผ่านทางแม่น้ำระหว่างประเทศและน่านน้ำระหว่างประเทศมีแนวโน้มยังคงอยู่อย่างต่อเนื่อง

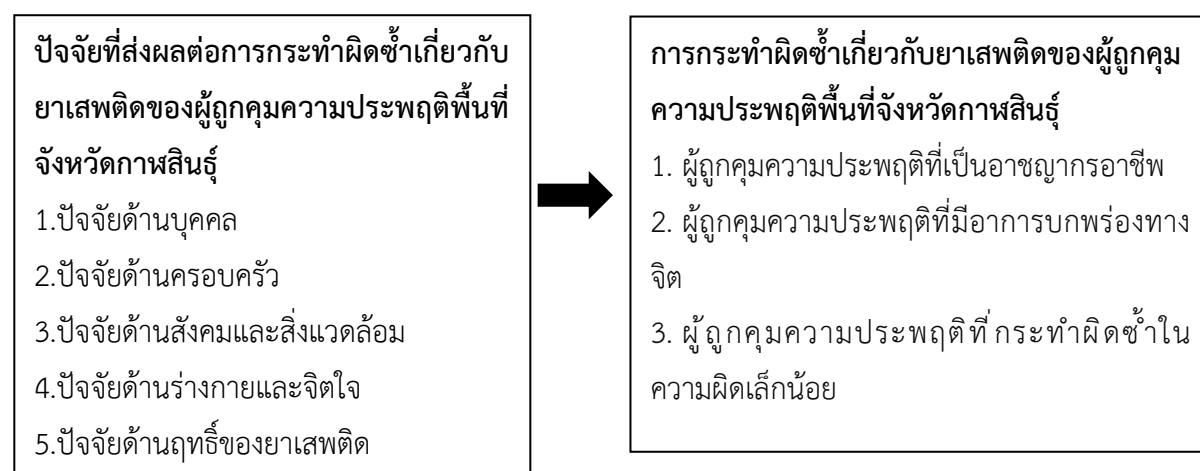
จากสถิติศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมคุมประพฤติ รายงานผลการดำเนินงาน สถิติคดีควบคุมและสอดส่องจำแนกตามฐานความผิดของสำนักงานคุมประพฤติทั่วประเทศ ปีงบประมาณ พ.ศ.

2553 – 2566 พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ.2565 มีคดี พ.ร.บ.ยาเสพติดทั้งสิ้น 155,650 คดีและในปีงบประมาณ พ.ศ.2566 มีคดี พ.ร.บ.ยาเสพติดทั้งสิ้น 137,374 คดี (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมคุมประพฤติ. 2566) จากสถิติกลุ่มงานยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดกาฬสินธุ์ มีผู้ถูกคุมความประพฤติจำแนกตามฐานความผิดคดียาเสพติด ประจำปี 2566 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2566 สิ้นสุดถึงวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2566 ทั้งสิ้นจำนวน 3,677 รายและในจำนวนนั้นเป็นผู้ที่ศาลพิพากษาและอยู่ในระหว่างการคุมความประพฤติในคดียาเสพติด จำนวน 338 ราย คิดเป็น 9.19 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนผู้ถูกคุมความประพฤติทั้งหมดในคดียาเสพติด (สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดกาฬสินธุ์. 2566) ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นคือมีผู้กระทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติดและศาลพิพากษาให้คุมความประพฤติ จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการกระทำความผิดซ้ำของผู้ถูกคุมความประพฤติในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขเพื่อไม่ให้ผู้ถูกคุมความประพฤติที่พ้นระบบคุมประพฤติไปแล้วหวนกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการกระทำความผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านร่างกายและจิตใจปัจจัยด้านฤทธิ์ของยาเสพติด เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์

ขอบเขตงานวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่
การศึกษาครั้งนี้ศึกษาในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ครอบคลุมทุกอำเภอ จำนวน 18 อำเภอ
2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ถูกคุมความประพฤติในความผิด ตามพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2564 ตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป ในสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดกาฬสินธุ์ในช่วงระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2566 – 15 ธันวาคม 2566 จำนวน 338 คน (สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดกาฬสินธุ์, 2566)
 - 2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ถูกคุมความประพฤติที่ศาลพิพากษาให้คุมความประพฤติซ้ำในคดียาเสพติด ในสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักการกำหนดขนาดการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่าง 184 คน
3. ขอบเขตด้านตัวแปร
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของผู้ถูกคุมความประพฤติในคดียาเสพติดในสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่
 1. ปัจจัยด้านบุคคล
 2. ปัจจัยด้านครอบครัว
 3. ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม
 4. ปัจจัยด้านร่างกายและจิตใจ
 5. ปัจจัยด้านฤทธิ์ของยาเสพติด
 - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การกระทำผิดซ้ำของผู้ถูกคุมความประพฤติคดียาเสพติดในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วย
 1. ผู้ถูกคุมความประพฤติที่เป็นอาชญากรอาชีพ
 2. ผู้ถูกคุมความประพฤติที่มีอาการบกพร่องทางจิต
 3. ผู้ถูกคุมความประพฤติที่กระทำผิดซ้ำในความผิดเล็กน้อย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย ข้อคำถามทั้งหมด 4 ตอน ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 เป็นคำถามแบบสำรวจรายการ (Checklist) เพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับระดับการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วนที่ 3 เป็นคำถามแบบสำรวจรายการ (Checklist) เพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ในด้านบุคคล ด้านครอบครัว ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ด้านร่างกายและจิตใจ ด้านฤทธิ์ของยาเสพติด ส่วนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิด (Open-Ended Question) เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ 1) นำแบบสอบถามพบที่ปรึกษาและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ 2) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (Index of Item-Objective Congruence: IOC) พบว่ามีค่า $IOC = 1.00$ และ 3) การทดลองใช้เครื่องมือกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 42 ชุด ซึ่งผลการประเมินมีอำนาจจำแนกระหว่าง .475 - .945 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีของ Cronbach (1951, p.274; อ่างในบุญชม ศรีสะอาด, 2556) ซึ่งผลการประเมินค่าความเชื่อมั่นมีค่าความเชื่อมั่น 0.895

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติทางวิจัย

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ระดับการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 2) การวิเคราะห์เกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression Analysis) ด้วยวิธีการเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการ (Enter Method) และ 3) การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในเชิงพรรณนาด้วยความแจกแจงความถี่

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ มีผลการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์

การกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติ พื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้ถูกคุมความประพฤติที่เป็นอาชญากรอาชีพ	2.32	0.76	น้อย
2. ผู้ถูกคุมความประพฤติที่มีอาการบกพร่องทางจิต	2.41	0.78	น้อย
3. ผู้ถูกคุมความประพฤติที่กระทำผิดซ้ำในความผิดเล็กน้อย	3.14	0.88	ปานกลาง
รวมทั้งหมด	2.62	0.80	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.62$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ผู้ถูกคุมความประพฤติที่กระทำผิดซ้ำในความผิดเล็กน้อย ($\bar{X} = 3.14$) ผู้ถูกคุมความประพฤติที่มีอาการบกพร่องทางจิต ($\bar{X} = 2.41$) ผู้ถูกคุมความประพฤติที่เป็นอาชญากรอาชีพ ($\bar{X} = 2.32$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์

ตัวแปร	b	S.E.	β	t	P-value	Collinearity Statistics	
						Tolerance	VIF
ค่าคงที่	.527	.189	-	2.796	.006	-	-
ด้านบุคคล (X1)	.260	.055	.290	4.693	.000*	.761	1.314
ด้านครอบครัว (X2)	.044	.051	.053	.859	.391	.751	1.331
ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (X3)	.162	.070	.164	2.332	.021*	.590	1.694
ด้านร่างกายและจิตใจ (X4)	.101	.063	.131	1.604	.110	.435	2.296
ด้านฤทธิ์ของยาเสพติด (X5)	.201	.063	.270	3.175	.002*	.402	2.488

$$SE_{est} = \pm 0.456$$

$$R = 0.695 ; R^2 = 0.483 ; \text{Adj. } R^2 = 0.468 ; F = 33.227 ; p\text{-value} = 0.000$$

หมายเหตุ. * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการเลือกตัวแปรโดยวิธีนำตัวแปรเข้าทั้งหมด (Enter Regression). ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ (Y) เท่ากับ 0.695 ($R = .695$) แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวแปร รวมกันมีความสัมพันธ์ต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ (Y) ในระดับสูง

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ (Y) เท่ากับ .483 ($R^2 = .483$) แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวแปร สามารถอธิบายการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาพัฒนาชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ (Y) ได้ร้อยละ 48.30 จำนวน 18 อำเภอ

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 ตัวแปร เรียงลำดับจากตัวแปรที่มีผลต่อการผันแปรในตัวแปรตามในแบบคะแนนมาตรฐานจากมากที่สุดไปหาน้อย ดังนี้

3.1 ด้านบุคคล (X1) ($\beta = .290$)

3.2 ด้านฤทธิ์ของยาเสพติด (X5) ($\beta = .270$)

3.3 ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (X3) ($\beta = .164$)

ดังนั้น เมื่อทราบค่าคงที่ (Constant) เท่ากับ .527 ทราบค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนดิบ (β) และทราบน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) จึงสามารถสร้างสมการถดถอย ได้ดังนี้

สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ $Y = .527 + 0.260 (X1) + 0.210 (X5) + 0.162 (X3)$

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $Z = 0.290 (X1) + 0.270 (X5) + 0.164 (X3)$

เมื่อ Y และ Z = ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำคดี เกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคล ($\beta = .290$) ปัจจัยด้านฤทธิ์ของยาเสพติด ($\beta = .270$) และปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ($\beta = .164$) สามารถร่วมกันทำนาย ได้ร้อยละ 46.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอันตรายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด รวมถึงการเสริมสร้างการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในระดับโรงเรียนและหน่วยงานสาธารณสุขเรื่องยาเสพติดซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดในสังคม การสนับสนุนจากครอบครัวและชุมชนมีบทบาทสำคัญในการลดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในสังคม การสร้างนโยบายและกฎระเบียบที่

เข้มงวดเพื่อควบคุมการผลิต นำเข้า และจำหน่ายยาเสพติด รวมถึงการออกกฎหมายและการดำเนินการทางกฎหมายยาเสพติด การเสริมสร้างระบบบริการการปรึกษาและการรักษาที่ให้คำปรึกษาและการรักษาที่เหมาะสมสำหรับผู้ติดยาเสพติด การเสริมสร้างโครงสร้างระบบบำบัดและการฟื้นฟูที่มีการรักษาอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ อภิปรายผลดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ระดับการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย อาจเป็นเพราะว่า เนื่องจากธรรมชาติของผู้ติดยาเสพติดยาเสพติดเปรียบเสมือนกับโรคเรื้อรังหรือในทางการแพทย์เรียกว่าโรคสมองติดยา ประกอบกับมีปัจจัยพื้นฐานดังต่อไปนี้ได้แก่ลักษณะครอบครัวขาดความอบอุ่น รายได้พื้นฐานอยู่ในระดับยากจน การศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา อาชีพรับจ้างทั่วไป ซึ่งปัจจัยที่กล่าวมาส่งผลทำให้กลุ่มตัวอย่างมีโอกาสกลับไปกระทำผิดซ้ำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ภาณุวัฒน์ มีเพียร (2565) ที่พบว่า ปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาระดับสาเหตุการกระทำผิดซ้ำเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคคล ด้านครอบครัว ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และด้านร่างกายและจิตใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สะท้อนให้เห็นว่าปัจจัยเหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ ด้านฤทธิ์ของยาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับน้อย แสดงให้เห็นว่าผู้ถูกคุมความประพฤติมีความตระหนักถึงอันตรายและผลเสียของการใช้ยาเสพติด

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านร่างกายและจิตใจ ปัจจัยด้านฤทธิ์ของยาเสพติด เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ ด้านบุคคล ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และด้านฤทธิ์ของยาเสพติด เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย อาจเป็นเพราะว่า สอดคล้องกับแนวคิดระบาดวิทยา (Principle of Epidemiology) ที่กล่าวว่า “การเกิดโรค” นั้น มีความเกี่ยวข้องกับ ปัจจัย 3 ประการ ได้แก่ 1. “สิ่งที่ทำให้เกิดโรค” (Agent) 2. “สิ่งที่เชื้อโรคอาศัย อยู่” (Host factor) และ 3. “สิ่งแวดล้อม” (Environment factors) ปัจจัยทั้ง 3 ประการนี้ มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และมีผลโดยตรงต่อการเกิดโรค กล่าวคือ ถ้าปัจจัยทั้งสามตัวอยู่ในภาวะสมดุลกัน จะไม่ก่อให้เกิดความเจ็บป่วย แต่ถ้าปัจจัยทั้งสามตัวอยู่ในภาวะที่ไม่สมดุลกัน จะก่อให้เกิดความเจ็บป่วย ได้

เช่น คนมีภูมิคุ้มกันทางสังคมหรือร่างกายแข็งแรง อยู่ในสภาวะแวดล้อมที่ดีและสิ่งที่ไม่ทำให้เกิดโรคไม่มากเกินไป จะส่งผลให้คนไม่เกิดความเจ็บป่วย แต่ถ้าเมื่อไรที่ ตัวคน สิ่งแวดล้อม หรือตัวเชื้อโรคขาดความสมดุลเช่นตัวคนอ่อนแอ หรืออยู่ในสิ่งแวดล้อมไม่ดีจะส่งผลให้เกิดความเจ็บป่วย จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าปัจจัยทั้งสามมีความไม่สมดุลกันจึงส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ส่วนปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยด้านร่างกายและจิตใจไม่เกินไปตามสมมติฐานนั้นเนื่องจากผู้วิจัยดำเนินการปฐมนิเทศก่อนเก็บข้อมูลแบบกลุ่ม ทำให้กลุ่มตัวอย่างอาจไม่เข้าใจวัตถุประสงค์อย่างชัดเจนและมีความกังวลในการตอบแบบสอบถามซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาโรจน์ศักดิ์ การุณ (2563) ที่พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร พบว่าพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดที่ต้องโทษ ในเรือนจำจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดใน เรือนจำจังหวัดสกลนคร ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลและการต้องโทษ ด้านอายุ ด้านสถานภาพสมรสก่อนต้องโทษครั้งล่าสุด ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนต้องโทษ ด้านรวม กำหนดโทษที่ต้องโทษ ทั้งหมดก่อนการต้องโทษครั้งล่าสุด และด้านกำหนดโทษที่ต้องโทษ ครั้งล่าสุด ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ($B=.338$) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 โดยสามารถทำนายระดับพฤติกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร ได้ร้อยละ 20.00 ดังนั้น การป้องกันและแก้ไขปัญหการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติ ควรมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของบุคคล การเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว การปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางสังคม และการส่งเสริมสุขภาพกายและใจ ควบคู่ไปกับการให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของยาเสพติด ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการดำเนินการดังกล่าวจะช่วยลดปัญหาการกระทำผิดซ้ำและส่งเสริมให้ผู้ถูกคุมความประพฤติสามารถกลับมาดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกคุมความประพฤติในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปใช้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ปัจจัยด้านบุคคล ควรมีการเพิ่มความเข้าใจและความรู้เรื่องยาเสพติดเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหเกี่ยวกับยาเสพติดในสังคม การเข้าใจเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเสพติด สร้างความเข้าใจให้บุคคลรับรู้ถึงความรับผิดชอบในการดูแลและป้องกันตนเองและผู้อื่นจากภัยของยาเสพติด ให้ความรู้ในเรื่องของกฎหมายและโทษของยาเสพติด

1.2 ปัจจัยด้านครอบครัว ครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้การสนับสนุนและความรักแก่สมาชิกสามารถลดความเสี่ยงที่สมาชิกจะหันไปพึ่งพายาเสพติดเพื่อหนีปัญหาหรือ

ความเครียด ผู้ปกครองและผู้ใหญ่ในครอบครัวที่ไม่ใช่ยาเสพติดสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็กและเยาวชน ครอบครัวสามารถสังเกตพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงของสมาชิก เช่น การหายหน้าออกจากบ้านไปนาน การเปลี่ยนแปลงในอารมณ์ และการใช้เงินมากขึ้น ซึ่งอาจเป็นสัญญาณของการใช้ยาเสพติด เมื่อสมาชิกในครอบครัวมีปัญหาเสพติด ครอบครัวสามารถให้ความช่วยเหลือทั้งทางกายภาพและจิตใจ ช่วยให้สมาชิกมีโอกาสกลับตัว ครอบครัวสามารถเป็นกำลังใจและสนับสนุนให้สมาชิกมีกำลังใจในการรักษาและเลิกใช้ยา ครอบครัวที่เข้มแข็งและให้การสนับสนุนสามารถเป็นปัจจัยสำคัญในการป้องกันและช่วยเหลือสมาชิกที่มีปัญหาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม สังคมเป็นสิ่งสำคัญในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับชุมชน และสังคมทั้งในมิติทางสังคมและการรับรู้ การสนับสนุนจากสังคมส่งผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติดรู้สึกว่าได้รับการเข้าใจและสนับสนุนจากสิ่งแวดล้อมของตน ทำให้มีแรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเองและการเริ่มต้นการรักษา โดยการสนับสนุนจากสังคมทำให้มีความเข้าใจต่อสาเหตุของปัญหา และส่งเสริมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติดมีความมั่นใจและความเชื่อมั่นในการเริ่มต้นรักษาตนเอง การสนับสนุนจากสังคมยังเป็นปัจจัยสำคัญในการลดความเครียดและประสบการณ์ทางสังคมที่ไม่พึงประสงค์ที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ที่มีปัญหาเสพติด มีการยอมรับและการสนับสนุนจากสังคมช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีและเป็นกำลังใจให้กับผู้ที่ต้องการเข้ารับการรักษา ซึ่งมีผลให้การรักษามีประสิทธิภาพมากขึ้นและเสริมสร้างการฟื้นตัวของผู้ป่วยได้ดีขึ้น ในการพัฒนาแผนการดำเนินงานและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติดในสังคม การมีการสนับสนุนจากสังคมทำให้นโยบายและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและการแก้ไขปัญหายาเสพติดมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ชุมชนในทุกระดับ

1.4 ปัจจัยด้านร่างกายและจิตใจ การใช้ยาเสพติดที่ผิดกฎหมายเพื่อลดอาการเจ็บป่วยผลกระทบที่รุนแรงทั้งต่อสุขภาพร่างกายและจิตใจ ควรใช้ยาเพื่อรักษาอาการเจ็บป่วยควรอยู่ภายใต้การดูแลของแพทย์เท่านั้น ไม่ควรใช้เพื่อรักษาอาการเจ็บป่วยเนื่องจากมีความเสี่ยงสูงที่จะทำให้เกิดการเสพติดและมีผลกระทบที่ร้ายแรงต่อสุขภาพ ควรพบแพทย์เมื่อมีอาการเจ็บป่วยเพื่อรับการวินิจฉัยและคำแนะนำในการรักษาที่เหมาะสม แพทย์จะสามารถแนะนำยาที่ถูกต้องและวิธีการใช้ที่ปลอดภัย รวมถึงให้คำแนะนำในการจัดการกับอาการเจ็บป่วยการใช้ยาอย่างถูกต้อง กำลังใจในการรักษาอาการเจ็บป่วยอย่างถูกต้องและปลอดภัยการมี การป้องกัน การใช้ยาเสพติดเพื่อลดอาการเจ็บป่วยสามารถทำได้ด้วยการรับคำปรึกษาจากแพทย์ การใช้ยาอย่างถูกต้อง การหาทางเลือกในการรักษา หรือการใช้วิธีอื่นเพื่อเป็นการกระตุ้นให้มีกำลังใจในการทำงานมากกว่าการใช้ยาเสพติด การเรียนรู้วิธีการจัดการกับความเครียดและอารมณ์ทางลบ เช่น การทำสมาธิ การฝึกหายใจ หรือการออกกำลังกาย สามารถช่วยลดความเสี่ยงในการพึ่งพายาเสพติด ทำให้ผู้ที่มีความต้องการเสพยาต่อไปจะช่วยให้สามารถป้องกันและจัดการกับปัญหาการเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 ปัจจัยด้านฤทธิ์ของยาเสพติด หากร่างกายเกิดความเคยชินและต้องการยามากขึ้นเรื่อย ๆ ควรมียาทางการแพทย์ที่สามารถทำให้รู้สึกไม่อยากใช้ยาเสพติด หรือระงับความอยากให้การใช้ยาเสพติด

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ถูกคุมประพฤติคดียาเสพติดในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มากขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษา ควรมีการแยกเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างในแต่ละฐานความผิดของผู้ถูกคุมประพฤติ

เอกสารอ้างอิง

กรมคุมประพฤติ. (2564). **วิเคราะห์สถานการณ์ยาเสพติด**. กรุงเทพฯ: กรมคุมประพฤติ.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

บุรฉัตร จันทร์แดง. (2560). บทวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาเสพติดในปัจจุบัน. **วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม**, 4(2). 53-54.

ภาณุวัฒน์ มีเพียร. (2565). ปัจจัยที่ทำให้มีการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางอุดรธานี. **Journal of Roi Kaensarn Academi**, 7(3).

โรจน์ศักดิ์ การณ. (2563). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสกลนคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

วิโรจน์ วีรชัย, ปัญจรัตน์ ศรีสว่าง และ ธนุรช ทิพย์วงษ์. (2553). **หลักสูตร การบริการเมทาโดนระยะยาว (Methadone Maintenance Treatment) สถาบันธัญญารักษ์ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิโรจน์ วีรชัย, ปัญจรัตน์ ศรีสว่าง และ ธนุรช ทิพย์วงษ์. (2553). **หลักสูตร การบริการเมทาโดนระยะยาว (Methadone Maintenance Treatment) สถาบันธัญญารักษ์ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมคุมประพฤติ. (2566). **ระบบตรวจสอบข้อมูลและตัวชี้วัด ในสารสนเทศ กรมคุมประพฤติ**. สืบค้น 17 กันยายน 2567 จาก <http://210.246.159.140/dopkpi/>.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2566). **รายงานสถานการณ์ยาเสพติด**. สืบค้น 17 กันยายน 2567 จาก [https://www.ncccd.go.th/upload/content/suj.pdf\(10\).pdf](https://www.ncccd.go.th/upload/content/suj.pdf(10).pdf).

สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดกาฬสินธุ์. (2566). **รายงานการคุมประพฤติในคดียาเสพติด ปี 2566**. กาฬสินธุ์ : สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดกาฬสินธุ์.

United Nations Office on Drugs and Crime (2002). **World Drug Report 2022**. สืบค้นเมื่อ 17 กันยายน 2567 Form <https://www.unodc.org/unodc/en/data-and-analysis/world-drug-report-2022.html>.

Yamane, T. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. New York: Harper & Row.